

Tento dokument je třeba brát jako dokumentační nástroj a instituce nenesou jakoukoli odpovědnost za jeho obsah

► **B**

NAŘÍZENÍ RADY (EHS) č. 2299/89

ze dne 24. července 1989

o kodexu chování pro používání počítačových rezervačních systémů

(Úř. věst. L 220 , 29.7.1989, s. 1)

Ve znění:

	Úřední věstník		
	Č.	Strana	Datum
► <u>M1</u> Nařízení Rady EHS č. 3089/93 ze dne 29. října 1993,	L 278	1	11.11.1993
► <u>M2</u> Nařízení Rady (ES) č. 323/1999 ze dne 8. února 1999	L 40	1	13.2.1999

▼ **B****NAŘÍZENÍ RADY (EHS) č. 2299/89**

ze dne 24. července 1989

o kodexu chování pro používání počítačových rezervačních systémů

RADA EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského hospodářského společenství, a zejména na čl. 84 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise ⁽¹⁾,s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu ⁽²⁾,s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního výboru ⁽³⁾,

vzhledem k tomu, že velká většina rezervací letenek se provádí pomocí počítačových rezervačních systémů;

vzhledem k tomu, že tyto systémy mohou, jsou-li správně využívány, poskytovat důležité a užitečné služby leteckým dopravcům, cestovním kancelářím a cestujícím tím, že poskytují snadný přístup k aktuálním a přesným informacím o letech, tarifech a volných místech, umožňují provádění rezervací a v některých případech výdej letenek a palubních vstupenek;

vzhledem k tomu, že zneužití systémů v podobě odmítnutí přístupu k systémům nebo v podobě diskriminace při poskytování, zadávání či zobrazování údajů nebo v podobě ukládání nepřiměřených podmínek účastníkům nebo předplatitelům může vážně poškodit letecké dopravce, cestovní kanceláře a nakonec spotřebitele;

vzhledem k tomu, že tímto nařízením není dotčeno použití článků 85 a 86 Smlouvy;

vzhledem k tomu, že nařízení Komise (EHS) č. 2672/88 ⁽⁴⁾ stanoví, že na dohody mezi podniky o společném nákupu, vývoji a provozu počítačových rezervačních systémů se nevztahuje čl. 85 odst. 1 Smlouvy;

vzhledem k tomu, že závazný kodex chování platný pro používání všech počítačových rezervačních systémů a jiných distribučních možností nabízených nebo používaných ve Společenství by mohl pomocí určitých bezpečnostních opatření zajistit nediskriminační a průhledné využití těchto systémů, a předcházet tak jejich zneužití a zároveň posílit nerušenou hospodářskou soutěž mezi leteckými dopravci a počítačovými rezervačními systémy a chránit tím zájmy spotřebitelů;

vzhledem k tomu, že by nebylo vhodné ukládat prodejci počítačových rezervačních systémů nebo mateřskému či zúčastněnému dopravci povinnosti vůči leteckému dopravci ze třetí země, který sám nebo společně s dalšími subjekty vlastní nebo kontroluje jiný obdobný systém, který není v souladu s tímto kodexem nebo nenabízí rovné zacházení;

vzhledem k tomu, že pro případ nedodržování tohoto kodexu je žádoucí stanovit postup pro podávání stížností, pro šetření a výkon rozhodnutí,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

▼ **M2***Článek 1*

Toto nařízení se vztahuje na všechny počítačové rezervační systémy, pokud obsahují produkty letecké dopravy a pokud jsou produkty železniční dopravy začleněny do jejich základního zobrazení, jsou-li nabízeny nebo používány na území Společenství, bez ohledu na

— status nebo státní příslušnost prodejce systému,

⁽¹⁾ Úř. věst. C 294, 18.11.1988, s. 12.

⁽²⁾ Úř. věst. C 158, 26.6.1989.

⁽³⁾ Úř. věst. C 56, 6.3.1989, s. 32.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 239, 30.8.1988, s. 13.

▼ **M2**

- zdroj použitých informací nebo umístění příslušné ústřední jednotky pro zpracování údajů,
- zeměpisnou polohu letišť, mezi nimiž se uskutečňuje letecká doprava.

▼ **M1***Článek 2*

Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

- a) „jednoduchým produktem letecké dopravy“ letecká přeprava cestujících mezi dvěma letišti, včetně všech souvisejících doplňkových služeb a dalších plnění nabízených k prodeji nebo prodávaných jako nedílná součást tohoto produktu;
- b) „kombinovaným produktem letecké dopravy“ předem připravená kombinace jednoduchého produktu letecké dopravy a jiných služeb, které nejsou doplňkové k letecké dopravě, nabízená nebo prodávaná za celkovou cenu;
- c) „produktem letecké dopravy“ zároveň jednoduchý a kombinovaný produkt letecké dopravy;
- d) „pravidelnou leteckou dopravou“ soubor letů, z nichž každý má všechny tyto vlastnosti:
 - je provozován za úplaty letadly pro přepravu cestujících nebo cestujících a nákladu nebo poštovních zásilek tak, že pro každý let jsou k dispozici místa pro individuální prodej veřejnosti, buď přímo dopravcem, nebo jeho schválenými zástupci,
 - je provozován za účelem poskytování dopravy mezi dvěma nebo více stejnými místy, buď
 1. podle zveřejněného letového řádu, nebo
 2. s lety tak pravidelnými nebo časnými, že tvoří zřejmou systematickou řadu,
- e) „tarifem“ cena placená za jednoduché produkty letecké dopravy a podmínky, za nichž se tato cena uplatňuje;
- f) „počítačový rezervační systém“ počítačový systém obsahující informace mimo jiné o:
 - letových řádech,
 - volných místech,
 - cenách a
 - souvisejících službách
 s možností nebo bez možnosti:
 - provádět rezervace nebo
 - vydávat letenky,
 jsou-li některé nebo všechny z těchto služeb dostupné předplátcům;
- g) „distribučními možnostmi“ nabídka, kterou prodejce systému poskytuje za účelem podávání informací o letových řádech, volných místech, cenách a souvisejících službách leteckých dopravců, za účelem provádění rezervací nebo vydávání letenek a za účelem zajištění všech dalších souvisejících služeb;
- h) „prodejcem systému“ jakýkoli subjekt a jeho dceřiné společnosti, které odpovídají za provoz nebo uvedení na trh počítačového rezervačního systému;
- i) „mateřským dopravcem“ jakýkoli letecký dopravce, který přímo či nepřímo, sám nebo společně s dalšími subjekty vlastní nebo účinně kontroluje prodejce systému, jakož i jakýkoli letecký dopravce, kterého vlastní nebo účinně kontroluje;
- j) „účinnou kontrolou“ vztah tvořený právy, smlouvami nebo jinými prostředky, které odděleně nebo společně a s ohledem na právní a faktické okolnosti umožňují přímo nebo nepřímo zásadním způsobem ovlivňovat podnik, zejména pomocí:

▼ **M1**

- užívacích práv ke všem aktivům podniku nebo jejich části,
 - práv nebo smlouvy, které poskytují rozhodující vliv na složení, hlasování nebo rozhodování orgánů podniku nebo které poskytují rozhodující vliv na obchodní řízení podniku;
- k) „zúčastněným dopravcem“ letecký dopravce, který uzavřel s prodejcem systému dohodu o distribuci produktů letecké dopravy prostřednictvím počítačového rezervačního systému. Používá-li mateřský dopravce distribuční možnosti vlastního počítačového rezervačního systému uvedené v tomto nařízení, je považován za zúčastněného dopravce;

▼ **M2**

- l) „předplatitelem“ osoba, s výjimkou spotřebitele, nebo podnik, s výjimkou zúčastněného dopravce, které využívají počítačový rezervační systém na základě smlouvy nebo jiného finančního ujednání uzavřeného s prodejcem systému. Má se za to, že finanční ujednání existuje, je-li provedena specifická platba za služby prodejce systému nebo je-li nakoupen produkt letecké dopravy;

▼ **M2**

- m) „spotřebitelem“ osoba, která pro vlastní potřebu hledá informace o určitém produktu letecké dopravy nebo tento produkt zamýšlí koupit;

▼ **M1**

- n) „základním zobrazením“ neutrální a úplné zobrazení údajů o leteckých spojích nabízených mezi páry měst v daném časovém období;
- o) „celkovou dobou cesty“ doba mezi předpokládaným časem odletu a příletu;
- p) „zlepšením služby“ jakýkoli produkt nebo služba, kromě distribučních možností, které prodejce systému zároveň nabízí vlastním jménem předplatitelům;

▼ **M2**

- q) „jednoduchým produktem železniční dopravy“ přeprava cestujících vlakem mezi dvěma nádražími, včetně všech souvisejících pomocných služeb a dalších plnění nabízených k prodeji nebo prodávaných jako nedílná součást tohoto produktu;
- r) „kombinovaným produktem železniční dopravy“ předem připravená kombinace jednoduchého produktu železniční dopravy a ostatních služeb, které nejsou pomocné pro železniční dopravu, nabízená nebo prodávaná za celkovou cenu;
- s) „produktem železniční dopravy“ zároveň jednoduchý a kombinovaný produkt železniční dopravy;
- t) „letenkou“ platný dokument opravňující k přepravě nebo jeho ekvivalent v jiné než papírové podobě včetně elektronické podoby, vydaný nebo schválený dopravcem nebo jeho schváleným zástupcem;
- u) „dvojitou rezervací“ situace, která vznikne, jsou-li provedeny dvě nebo několik rezervací pro stejného cestujícího, je-li zřejmé, že tento cestující bude moci využít pouze jednu z nich.

▼ **M1***Článek 3*

1. Prodejce systému má schopnost svým jménem a jako jednotka odlišná od mateřského dopravce být držitelem práv a povinností různé povahy, uzavírat smlouvy mimo jiné s mateřskými dopravci, se zúčastněnými dopravci a s předplatiteli nebo vykonávat jiné právní úkony a vystupovat před soudem.

2. Prodejce systému poskytne každému leteckému dopravci příležitost účastnit se za rovných a nediskriminačních podmínek distribučních možností systému v mezích kapacity systému a s výhradou technických omezení, jež jsou mimo kontrolu prodejce systému.

3. a) Prodejce systému

▼ **M1**

- neklade ve smlouvě se zúčastněným dopravcem nepřiměřené podmínky,
 - nepožaduje přijetí dodatečných podmínek, které svou povahou nebo podle obchodních zvyklostí nesouvisejí s účastí v jeho počítačovém rezervačním systému, a uplatňuje totožné podmínky pro stejnou úroveň služeb.
- b) Prodejce systému nepožaduje od dopravce využívajícího jeho počítačový rezervační systém, aby se zároveň neúčastnil jiného systému.
- c) Zúčastněný dopravce může vypovědět smlouvu s prodejcem systému ve výpovědní lhůtě nepřesahující šest měsíců, která uplyne nejdříve ke konci prvního roku trvání smlouvy.
- V tom případě je prodejce systému oprávněn získat náhradu pouze za náklady přímo související s vypovězením smlouvy.
4. Prodejce systému, který se rozhodl zlepšit poskytované distribuční možnosti nebo k tomu používaná vybavení, o tom uvědomí všechny zúčastněné dopravce včetně mateřských dopravců a nabídne jim toto zlepšení za stejných podmínek a včas s výhradou technických omezení, jež jsou mimo kontrolu prodejce systému, tak, aby nebyl mezi mateřskými a zúčastněnými dopravci rozdíl ve lhůtách k zavedení nových zlepšení.

Článek 3a

1. a) Mateřský dopravce nesmí diskriminovat konkurenční počítačové rezervační systémy tím, že jim odmítne poskytovat na žádost a včas stejné informace o letových řádech, cenách a volných místech týkající se jeho vlastních letových služeb, které poskytuje do vlastního počítačového rezervačního systému, tím, že odmítne distribuovat své letecké produkty prostřednictvím jiného počítačového rezervačního systému, nebo tím, že odmítne přijmout nebo potvrdit včas rezervaci provedenou prostřednictvím konkurenčního počítačového rezervačního systému pro některý ze svých produktů letecké dopravy distribuovaný prostřednictvím svého počítačového rezervačního systému. Mateřský dopravce je povinen přijmout a potvrdit výlučně rezervace, které jsou v souladu s jeho tarify a souvisejícími podmínkami.

▼ **M2**

- b) Mateřský dopravce není povinen nést jakékoli náklady vyplývající z této skutečnosti s výjimkou nákladů na obnovu informací, které mají být poskytnuty, a nákladů na přijaté rezervace. Poplatek za rezervace splatný počítačovému rezervačnímu systému za rezervaci přijatou a uskutečněnou v souladu s tímto článkem nesmí přesahovat poplatek uložený zúčastněným dopravcům stejným počítačovým rezervačním systémech za obdobnou transakci.

▼ **M1**

- c) Mateřský dopravce může vykonávat kontroly, aby se ujistil o dodržování čl. 5 odst. 1 konkurenčním počítačovým rezervačním systémem.

▼ **M2**

2. Povinnost uložená v tomto článku se neuplatní ve prospěch konkurenčního počítačového rezervačního systému, pokud bylo postupy podle článku 11 rozhodnuto, že počítačový rezervační systém porušuje článek 4a nebo článek 6 týkající se neoprávněného přístupu mateřských dopravců k informacím.

▼ **M1***Článek 4*

1. Zúčastnění dopravci a ostatní poskytovatelé produktů letecké dopravy zajistí, aby údaje, které se rozhodnou zanechat do počítačového rezervačního systému, byly přesné, nezavádějící, průhledné a ne méně

▼ **M1**

úplné než údaje určené pro jiný počítačový rezervační systém. Tyto údaje musí zejména umožňovat prodejci systému vyhovět kritériím pro řazení při zobrazování uvedeným v příloze.

Pokud údaje předkládají zprostředkovatelé, nesmí s nimi nakládat tak, aby poskytované informace byly nepřesné, zavádějící nebo diskriminační.

▼ **M2**

Zásady uvedené v prvním a druhém pododstavci se vztahují na železniční služby týkající se údajů poskytovaných, aby byly uvedeny v základním zobrazení.

▼ **M1**

2. Prodejce systému nesmí nakládat s údaji uvedenými v odstavci 1 tak, aby poskytované informace byly nepřesné, zavádějící nebo diskriminační.

3. Prodejce systému zadává a zpracovává údaje poskytované zúčastněnými dopravci stejně pečlivě a včas, pouze v rámci omezení daných metodou zadávání, kterou volí jednotliví zúčastnění dopravci, a s ohledem na standardní formáty používané dotyčným prodejcem systému.

Článek 4a

1. Přístup k zařízením pro zadávání nebo zpracování poskytované prodejcem systému je umožněn všem mateřským a zúčastněným dopravcům bez diskriminace. Existují-li v této oblasti normy obecně uznávané v odvětví letecké dopravy, nabízejí prodejci systému zařízení pro zadávání nebo zpracování slučitelná s těmito normami.

2. Prodejce systému nevyhrazuje zvláštní postup pro zadávání nebo zpracování nebo jakýkoli jiný distribuční prostředek pro jednoho nebo několik svých mateřských dopravců.

3. Prodejce systému zajistí, aby jeho distribuční možnosti byly odděleny jasným a ověřitelným způsobem od soukromého vybavení každého dopravce, jakož i od způsobů jeho spravování a uvádění na trh. Oddělení lze provést buď fyzicky, nebo podle logiky systému prostřednictvím vhodného programového vybavení tak, aby jakékoli spojení mezi distribučními možnostmi a soukromými funkcemi bylo možné pouze pomocí rozhraní mezi různými aplikacemi. Bez ohledu na zvolenou metodu oddělení je každé rozhraní tohoto typu poskytováno všem mateřským a zúčastněným dopravcům bez diskriminace a zajišťuje rovnost zacházení, pokud jde o postupy, protokoly, vstupy a výstupy. Existují-li normy relevantní a obecně uznávané v odvětví letecké dopravy, nabízejí prodejci systému rozhraní slučitelná s těmito normami.

▼ **M2**

4. Prodejce systému zajistí, aby třetí osoby, které poskytují veškeré nebo některé služby počítačových rezervačních systémů jeho jménem, dodržovaly odpovídající ustanovení tohoto nařízení.

▼ **M1**

Článek 5

1. a) Zobrazení poskytovaná počítačovým rezervačním systémem musí být jasná a nediskriminační.

b) Prodejce systému nesmí úmyslně nebo z nedbalosti zobrazovat ve svém počítačovém rezervačním systému nepřesné nebo zavádějící informace.

2. a) Prodejce systému poskytne prostřednictvím svého počítačového rezervačního systému základní zobrazení nebo více základních zobrazení pro každou jednotlivou transakci a zařadí do něj údaje poskytované zúčastněnými dopravci týkající se letových řádů, typů tarifů a volných míst v jasné a vyčerpávající formě a bez diskriminace či zaujatosti, zejména pokud jde o pořadí informací.

▼ **M1**

- b) Spotřebitel je oprávněn získat na žádost základní zobrazení omezené pouze na pravidelné spoje nebo pouze na nepravidelné spoje.
 - c) Při sestavování a výběru letů mezi páry měst nesmí v základním zobrazení docházet k diskriminaci založené na skutečnosti, že jedno město obsluhují různá letiště.
 - d) Základní zobrazení musí řadit letové možnosti v pořadí stanoveném v příloze.
 - e) Kritéria pro řazení informací se nesmějí mít přímou ani nepřímou souvislost s totožností dopravce a musí být uplatňována bez diskriminace na všechny zúčastněné dopravce.
3. Poskytuje-li prodejce systému informace o tarifech, musí být zobrazení neutrální a nediskriminační a musí obsahovat alespoň tarify odpovídající všem letům zúčastněných dopravců uvedených v základním zobrazení. Zdroj těchto informací musí být přijatelný pro dotčeného zúčastněného dopravce nebo dotčené zúčastněné dopravce a dotčeného prodejce systému.
4. Informace o kombinovaných produktech letecké dopravy obsahující zejména název pořadatele cesty, volná místa a ceny v základním zobrazení být uvedeny nesmějí.
5. Počítačový rezervační systém není v rozporu s tímto nařízením, je-li zobrazení pozměněno, aby vyhovělo zvláštním požadavkům spotřebitele.

Článek 6

1. Následující ustanovení se uplatňují pro poskytování statistických nebo jiných informací prodejcem systému pocházejících z jeho počítačového rezervačního systému:

▼ **M2**

- a) informace o jednotlivých rezervacích jsou poskytovány na stejném základě výlučně leteckému dopravci nebo leteckým dopravcům podílejícím se na spoji, na který se dotčená rezervace vztahuje, a předplatitelům nebo předplatitelům zahrnutým do zmíněné rezervace.

Informace, které má k dispozici prodejce systému a které se týkají identifikovatelných individuálních rezervací, jsou archivovány offline po dobu sedmdesáti dvou hodin od vyřízení posledního prvku individuální rezervace a jsou zničeny do tří let. Přístup k těmto údajům je možný pouze v případě sporu o vyúčtování.

▼ **M1**

- b) veškeré informace o uvádění na trh, rezervacích a prodeji jsou poskytovány, pouze pokud
 - i) všechny tyto údaje jsou nabízeny všem zúčastněným dopravcům včetně mateřských dopravců včas a bez jakékoli diskriminace;

▼ **M2**

- ii) tyto údaje se mohou vztahovat a na žádost se vztahují na všechny zúčastněné dopravce nebo předplatitele, ale neobsahují žádné osobní informace o cestujícím (jednotlivci nebo společnosti) ani žádný prvek, který by umožnil přímo nebo nepřímo zjistit jeho totožnost;

▼ **M1**

- iii) všechny žádosti o takové údaje se posuzují se stejnou péčí a včas s ohledem na metodu přenosu vybranou dotčeným dopravcem;

▼ **M2**

- iv) informace jsou na žádost sděleny zúčastněným dopravcům nebo předplatitelům, celkově nebo výběrově, v závislosti na trhu, na kterém vykonávají svou činnost;
- v) skupina leteckých společností nebo předplatitelů je oprávněna kupovat údaje za účelem společného zpracování.

▼ **M1**

2. Prodejce systému nepřístupňuje třetím osobám, které nejsou stranou transakce, osobní informace o cestujícím bez jeho souhlasu.

▼ **M1**

3. Prodejce systému zajistí, aby odstavce 1 a 2 byly dodržovány pomocí technických prostředků nebo vhodné ochrany, které se vztahují alespoň na programové vybavení tak, aby žádný mateřský dopravce neměl přístup k informacím poskytovaným leteckým dopravcem nebo vytvářeným pro jeho potřebu, ledaže to tento článek umožňuje.

▼ **M2**

▼ **B***Článek 7*▼ **M1**

1. Povinnosti prodejce systému podle článků 3 a 4 až 6 se nevztahují na mateřského dopravce ze třetí země, pokud jeho počítačový rezervační systém umístěný mimo území Společenství neposkytuje leteckým dopravcům ze Společenství zacházení rovnocenné tomu, které stanoví toto nařízení a nařízení Komise (EHS) č. 83/91 ⁽¹⁾.

2. Povinnosti mateřských a zúčastněných dopravců podle článků 3a, 4 a 8 se nevztahují na počítačový rezervační systém, který kontroluje letecký dopravce nebo letečtí dopravci ze třetí země nebo třetích zemí, pokud mateřskému nebo zúčastněnému dopravci nebo dopravcům není mimo Společenství přiznáno zacházení rovnocenné tomu, které stanoví toto nařízení a nařízení Komise (EHS) č. 83/91.

▼ **B**

3. Prodejce systému nebo letecký dopravce, který zamýšlí využít odstavce 1 nebo 2, musí své záměry a důvody rozhodnutí oznámit Komisi nejméně čtrnáct dnů před tímto krokem. Za mimořádných okolností může Komise na žádost zúčastněného prodejce nebo leteckého dopravce udělit z pravidla čtrnáctidenní lhůty výjimku.

4. Po obdržení oznámení Komise neprodleně určí, zda došlo k diskriminaci ve smyslu odstavců 1 a 2. Je-li tomu tak, uvědomí Komise všechny prodejce systémů nebo zúčastněné letecké dopravce ve Společenství, jakož i členské státy. Pokud k diskriminaci ve smyslu odstavců 1 nebo 2 nedošlo, uvědomí o tom Komise zúčastněné prodejce systémů nebo letecké dopravce.

▼ **M1**

5. a) Je-li zjištěno vážné diskriminační zacházení ve smyslu odstavců 1 nebo 2, může Komise rozhodnutím uložit počítačovým rezervačním systémům, aby vhodným způsobem změnily své operace a ukončily toto diskriminační zacházení. Komise o tomto rozhodnutí neprodleně uvědomí členské státy.

b) Nepřijme-li Rada na žádost členského státu odlišné rozhodnutí do dvou měsíců ode dne rozhodnutí Komise, vstoupí toto rozhodnutí v platnost.

Článek 8

1. Mateřský dopravce nesmí přímo ani nepřímo spojovat používání určitého počítačového rezervačního systému předplatitelem s platbou provize nebo s pobídkou nebo odrazujícím opatřením týkajícími se prodeje produktů letecké dopravy dostupných na jeho letech.

2. Mateřský dopravce nesmí přímo nebo nepřímo od předplatitele požadovat, aby pro prodej nebo vydávání letenek pro kterýkoli z produktů letecké dopravy, který dopravce nabízí přímo nebo nepřímo, používal určitý počítačový rezervační systém.

3. Aniž jsou dotčeny odstavce 1 a 2, uplatní se jakákoli podmínka, kterou může letecký dopravce vyžadovat od cestovní kanceláře, když ji zmocňuje k prodeji a k vydávání letenek pro své produkty letecké dopravy.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 10, 15.1.1991, s. 9.

▼ **B***Článek 9*

1. Prodejce systému musí umožnit všem předplatitelům přístup k distribučním možnostem počítačového rezervačního systému bez jakékoli diskriminace.
2. Prodejce systému nesmí od předplatitele požadovat, aby s ním podepsal výhradní smlouvu, ani mu přímo nebo nepřímo bránit v tom, aby si předplatil nebo používal jiný systém či systémy.
3. Zlepšení služby, které prodejce systému nabízí jakémukoli předplatiteli, musí nabídnout prodejce všem předplatitelům bez diskriminace.

▼ **M1**

4. a) Prodejce systému nesmí ukládat ve smlouvě opravňující předplatitele používat jeho počítačový rezervační systém nepřiměřené podmínky; předplatitel má zejména možnost vypovědět smlouvu s prodejcem systému ve výpovědní lhůtě nepřesahující tři měsíce, která uplyne nejdříve ke konci prvního roku trvání smlouvy.
V tom případě je prodejce systému oprávněn získat náhradu pouze za náklady přímo související s vypovězením smlouvy.
- b) S výhradou odstavce 2 se na dodávku technického vybavení nevztahují podmínky uvedené v písmenu a).
5. Ve smlouvě s předplatitelem prodejce systému stanoví,
 - a) že bude přístup k základnímu zobrazení v souladu s článkem 5 při každé jednotlivé transakci, ledaže spotřebitel požaduje informace týkající se pouze jednoho leteckého dopravce nebo výlučně kombinovaných produktů letecké dopravy;
 - b) že předplatitel nenakládá s údaji poskytovanými počítačovými rezervačními systémy způsobem, který vede k nepřesnému, zavádějícímu, omezujícímu nebo diskriminačnímu informování spotřebitelů.
6. Prodejce systému nesmí uložit předplatiteli povinnost přijmout návrh na technické zařízení nebo na programové vybavení, ale může požadovat, aby používal zařízení a programové vybavení slučitelné se svým systémem.

▼ **M2***Článek 9a*

1. a) Pro informace poskytované počítačovým rezervačním systémem použije předplatitel neutrální zobrazení v souladu s čl. 5 odst. 2 písm. a) a b), ledaže je nezbytné jiné zobrazení, které vyhovuje požadavkům spotřebitele.
- b) Předplatitel nakládá s informacemi poskytnutými počítačovým rezervačním systémem způsobem, který by vedl k nepřesnému, zavádějícímu nebo diskriminačnímu informování spotřebitele.
- c) Předplatitel provádí rezervace a vydává letenky v souladu s informacemi obsaženými v používaném počítačovém rezervačním systému nebo podle pokynů dotčeného dopravce.
- d) Předplatitel uvědomí spotřebitele o všech výměnách letadel u přímých letů, o počtu plánovaných mezipřistání, o totožnosti leteckého dopravce uskutečňujícího let a o všech nezbytných změnách letišť v poskytnutém itineráři, je-li informace uvedena v počítačovém rezervačním systému. Předplatitel uvědomí spotřebitele o jménu a adrese prodejce systému, cílech zpracování, o době uložení osobních údajů a o prostředcích, kterými spotřebitel může vykonávat svá přístupová práva.
- e) Spotřebitel má právo kdykoli získat na papíře kopii obrazovky počítačového rezervačního systému nebo má právo na přístup k paralelní obrazovce počítačového rezervačního systému zobrazující stejné informace, jaké má předplatitel.
- f) Každá osoba má právo na účinný bezplatný přístup k údajům, které se jí týkají, bez ohledu na to, zda údaje uchovávají počítačové rezervační systémy nebo předplatitel.

▼ **M2**

2. Předplatitel využívá distribuční možnosti počítačového rezervačního systému v souladu s přílohou II.

▼ **B***Článek 10*▼ **M2**

1. a) Poplatky požadované prodejcem systému od zúčastněného dopravce jsou nediskriminační, přiměřeně strukturované a v přiměřeném vztahu k nákladům na poskytovanou a využívanou službu; zejména jsou stejné pro stejnou úroveň služeb.

Vyúčtování služeb počítačového rezervačního systému je dostatečně podrobné, aby umožnilo zúčastněným dopravcům přesně zjistit, jaké služby byly využity a jaké poplatky za ně byly požadovány; faktury týkající se poplatků za rezervace obsahují alespoň tyto informace pro každý úsek cesty:

- typ rezervace počítačových rezervačních systémů,
- jméno cestujícího,
- země,
- identifikační kód agentury IATA/ARC,
- kód města,
- pár měst na dotčeném úseku,
- datum rezervace (transakce),
- datum letu,
- číslo letu,
- kód statusu (status rezervace),
- typ (třída) služby,
- záznam o knihování cestujícího (PNR) a
- oznámení o rezervaci/zrušení.

Informace o vyúčtování jsou nabízeny na magnetickém nosiči. Poplatek za informace o vyúčtování poskytnuté ve formě zvolené dopravcem nesmí přesáhnout náklady za vlastní nosič spolu s náklady na dopravu.

Zúčastněný letecký dopravce má možnost být informován v okamžiku, kdy je prováděna rezervace/transakce, za kterou bude požadován poplatek za rezervaci. Pokud se dopravce rozhodne, že bude přijímat tyto informace, má možnost zrušit tyto rezervace/transakce, ledaže rezervace/transakce již byla přijata. V případě zrušení neplatí letecký dopravce za takovou rezervaci/transakci poplatek.

b) Poplatky požadované za pronájem vybavení nebo za jiné služby, které požaduje prodejce systému od předplatitele, musí být nediskriminační, přiměřeně strukturované a v přiměřeném vztahu k nákladům na poskytovanou a využívanou službu; zejména jsou stejné pro stejnou úroveň služeb. Pobídky za produktivitu, které prodejci systému udělují předplatitelům formou slev na nájemném nebo formou provize, se považují za distribuční náklady prodejců systému a jsou založeny na úsecích, pro něž byly vydány letenky. Pokud s výhradou přílohy II bod 5 prodejce systému neví, zda byla letenka vystavena, spolehně se prodejce systému na číslo letenky, které oznámí předplatitel.

Vyúčtování služeb počítačového rezervačního systému je dostatečně podrobné, aby umožnilo předplatitelům přesně sledovat, jaké služby byly využity a jaké poplatky za ně byly účtovány.

2. Prodejce systému poskytuje na žádost dotčeným osobám včetně spotřebitelů podrobnosti o postupech, poplatcích a prostředcích systémů včetně podrobností o použitých rozhraních a o kritériích pro editování a zobrazení. Spotřebitelům jsou tyto informace poskytovány zdarma a týkají se zpracování individuálních údajů. Toto ustanovení však nezavazuje prodejce systému, aby zveřejňoval údaje, k nimž má vlastnická práva, jako je programové vybavení.

▼B

3. Veškeré změny výše poplatků, podmínek nebo nabízených služeb musí být včetně odůvodnění sděleny bez diskriminace všem zúčastněným dopravcům a předplatitelům.

Článek 11

1. Komise na základě stížnosti nebo z vlastního podnětu zahájí řízení, jehož cílem je ukončit porušování tohoto nařízení.

2. K podání stížnosti jsou oprávněny:

- a) členské státy,
- b) fyzické nebo právnické osoby, které prokáží oprávněný zájem.

3. Komise neprodleně předá členským státům kopie stížností, žádostí a všech souvisejících dokumentů, které jí byly zaslány nebo které sama v průběhu tohoto řízení posílá.

Článek 12

1. Komise si při plnění úkolů, které jí toto nařízení ukládá, může od členských států, podniků a sdružení podniků opatřovat všechny potřebné informace.

2. Komise může pro poskytnutí požadovaných informací stanovit lhůtu v délce nejméně jednoho měsíce.

3. Když Komise posílá podniku nebo sdružení podniků žádost o informace, pošle zároveň kopii žádosti členskému státu, na jehož území se nachází sídlo podniku nebo sdružení podniků.

4. Ve své žádosti Komise uvede právní důvody, předmět žádosti a sankce uvedené v čl. 16 odst. 1 pro případ poskytnutí nesprávných informací.

5. Majitelé podniků nebo jejich zástupci a v případě, že jde o právnické osoby nebo společnosti nebo sdružení bez právní subjektivity, osoby, které jsou ze zákona nebo podle stanov zmocněné je zastupovat, jsou povinny požadované informace poskytnout.

Článek 13

1. Komise může při plnění úkolů, které jí ukládá toto nařízení, provádět v podnicích a sdruženích podniků veškerá nezbytná šetření. K tomuto účelu jsou pracovníci pověřeni Komisí zmocněni:

- a) přezkoumávat účetní knihy a jiné obchodní záznamy;
- b) pořizovat kopie nebo výpisy z účetních knih a obchodních záznamů;
- c) na místě žádat o ústní vysvětlení;
- d) vstupovat do všech objektů, na pozemky a do dopravních prostředků podniků nebo sdružení podniků.

2. Při výkonu těchto pravomocí se pověřeni pracovníci Komise prokazují písemným pověřením uvádějícím předmět a účel šetření a sankce stanovené v čl. 16 odst. 1 pro případ, že by požadované účetní knihy nebo jiné obchodní záznamy nebyly předloženy úplně. Komise v přiměřené době před šetřením uvědomí členský stát, na jehož území se má šetření provést, o účelu šetření a o totožnosti pověřených pracovníků.

3. Podniky a sdružení podniků jsou povinny se šetření nařízenému rozhodnutím Komise podrobit. Rozhodnutí vymezí předmět a účel šetření, stanoví datum jeho zahájení a uvede sankce podle čl. 16 odst. 1 a právo požádat Soudní dvůr o přezkoumání rozhodnutí.

4. Komise přijímá rozhodnutí podle odstavce 3 po konzultaci s členským státem, na jehož území se má šetření provést.

5. Pracovníkům Komise mohou být při plnění jejich úkolů na žádost členského státu, na jehož území se má šetření provést, nebo Komise nápomocni pracovníci uvedeného členského státu.

▼ **B**

6. Nepodrobí-li se podnik šetření nařízenému na základě tohoto článku, poskytne příslušný členský stát pověřeným pracovníkům Komise nezbytnou podporu k provedení jejich šetření.

Článek 14

1. Informace získané při uplatňování článků 12 a 13 lze použít pouze pro účely odpovídající žádosti nebo šetření.

2. Aniž jsou dotčeny články 11 a 20, jsou Komise a příslušné orgány členských států, jejich úředníci a další zástupci povinni nezveřejňovat informace získané při provádění tohoto nařízení, na které se vztahuje služební tajemství.

3. Odstavce 1 a 2 nebrání zveřejnění obecných informací nebo studií, které neobsahují údaje o konkrétních podnicích nebo sdruženích podniků.

Článek 15

1. Neposkytne-li podnik nebo sdružení podniků požadované informace ve lhůtě stanovené Komisí nebo dodá-li neúplné informace, vyžádá si je Komise rozhodnutím. V rozhodnutí upřesní požadované informace, stanoví odpovídající lhůtu pro jejich poskytnutí a uvede sankce stanovené čl. 16 odst. 1 a právo na přezkoumání rozhodnutí Soudním dvorem.

2. Zároveň Komise zašle kopii rozhodnutí příslušnému orgánu členského státu, na jehož území se nachází sídlo podniku nebo sdružení podniků.

Článek 16

1. Komise může rozhodnutím uložit podnikům nebo sdružením podniků pokuty ve výši 1 000 až 50 000 ECU, pokud úmyslně nebo z nedbalosti

- a) na žádost podle článku 12 poskytnou nesprávné informace nebo neposkytnou požadované informace ve stanovené lhůtě;
- b) předloží požadované účetní knihy nebo jiné obchodní záznamy v neúplné podobě nebo se odmítají podrobit šetření nařízenému rozhodnutím podle čl. 13 odst. 1.

2. Komise může rozhodnutím uložit prodejcům systémů, mateřským dopravcům, zúčastněným dopravcům nebo předplatitelům, kteří porušují toto nařízení, pokuty až do výše 10 % ročního obrátu daného podniku z dotyčné činnosti.

Při stanovení výše pokuty se přihlíží k závažnosti a době trvání protiprávního jednání.

3. Rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 nemají trestněprávní povahu.

Článek 17

Soudní dvůr má plnou soudní pravomoc ve smyslu článku 172 Smlouvy rozhodovat o žalobách proti rozhodnutím, kterými Komise uložila pokutu; může ji zrušit, snížit nebo zvýšit.

Článek 18

Pro účely článku 16 se použije ECU jako zúčtovací jednotka používaná pro sestavování souhrnného rozpočtu Evropských společenství podle článků 207 a 209 Smlouvy.

Článek 19▼ **M2**

1. Před přijetím rozhodnutí podle článků 11 nebo 16 poskytne Komise dotčeným podnikům nebo sdružením podniků příležitost vyjádřit se k výhradám Komise.

▼ B

2. Jestliže to Komise nebo příslušné orgány členských států pokládají za nezbytné, mohou vyslechnout rovněž jiné fyzické nebo právnické osoby. Žádostem těchto osob o slyšení musí být vyhověno, prokáží-li oprávněný zájem.

Článek 20

1. Komise zveřejní rozhodnutí, která přijímá podle článku 16.
2. V tomto zveřejnění uvede jména zúčastněných stran a hlavní obsah rozhodnutí; přihlédne k oprávněnému zájmu podniků na ochraně jejich obchodního tajemství.

▼ M2*Článek 21*

1. Článek 5, čl. 9 odst. 5 ani přílohy se nevztahují na počítačový rezervační systém používaný leteckým dopravcem nebo skupinou leteckých dopravců
 - a) v jejich vlastních kancelářích a prodejních místech zřetelně označených jako takové
nebo
 - b) na poskytování informací nebo distribučních možností dostupných prostřednictvím veřejných telekomunikačních sítí, které zřetelně a průběžně určují poskytovatele informace jako takové.
2. Provádí-li rezervaci přímo letecký dopravce, vztahuje se na něj čl. 9a písm. d) a f).

▼ M1*Článek 21a***▼ M2**

1. Prodejce systému zajistí, aby technický soulad jeho počítačových rezervačních systémů s články 4a a 6 kontroloval jednou za kalendářní rok nezávislý ověřovatel. Pro tento účel má ověřovatel kdykoli přístup ke všem programům, postupům, operacím a bezpečnostním opatřením používaným na počítačích nebo počítačových systémech, s jejichž pomocí prodejce systému poskytuje své distribuční možnosti. Každý prodejce systému předloží ve lhůtě čtyř měsíců od konce dotčeného kalendářního roku Komisi zprávu ověřovatele o inspekci doplněnou jeho závěry. Komise tuto zprávu posoudí s ohledem na přijetí jakýchkoli nezbytných opatření v souladu s čl. 11 odst. 1.

▼ M1

2. Prodejce systému uvědomí zúčastněné dopravce a Komisi o totožnosti ověřovatele nejméně tři měsíce před potvrzením jeho jmenování a nejméně tři měsíce před každým ročním jmenováním. Pokud ve lhůtě jednoho měsíce od přijetí tohoto oznámení některý ze zúčastněných dopravců zpochybní schopnosti ověřovatele provádět úkoly požadované podle tohoto článku, rozhodne Komise v nové lhůtě dvou měsíců po konzultaci ověřovatele, prodejce systému a jakékoli jiné osoby uplatňující oprávněný zájem, zda má být ověřovatel nahrazen.

▼ M2*Článek 21b*

1. S výhradou tohoto článku se toto nařízení vztahuje na zahrnutí produktů železniční dopravy.
2. Prodejce systému může rozhodnout o zahrnutí železničních služeb do základního zobrazení svého počítačového rezervačního systému.
3. Rozhodne-li prodejce systému o zahrnutí železničních produktů do základního zobrazení svého počítačového rezervačního systému, vybere si určité vymezené kategorie železničních služeb při dodržení zásad uvedených v čl. 3 odst. 2.

▼ M2

4. Provozovatel železniční dopravy je případně považován za zúčastněného nebo mateřského dopravce pro účely kodexu, uzavřeli s prodejcem systému dohodu o distribuci svých produktů prostřednictvím základního zobrazení počítačového rezervačního systému nebo je-li jeho rezervační systém počítačový rezervační systém ve smyslu čl. 2 písm. f). S výhradou odstavce 5 se s těmito produkty zachází jako s produkty letecké dopravy a mohou být zahrnuty do základního zobrazení v souladu s kritérii uvedenými v příloze I.
5. a) Při uplatňování bodů 1 a 2 přílohy I pro železniční služby přizpůsobí prodejce systémy zásady řazení v základním zobrazení, aby řádně přihlédl k potřebě řádně informovat spotřebitele o železničních službách, které představují konkurenční řešení vůči leteckým službám. Prodejci systému mohou zejména vedle sebe postavit železniční služby obsahující omezený počet krátkých zastávek a přímé letecké služby bez mezipřistání.
- b) Prodejci systému stanoví jasná kritéria pro uplatnění tohoto článku na železniční služby. Tato kritéria zahrnou i přepravní dobu a umožní vyhnout se zobrazování přemíry informací. Nejméně dva měsíce před jejich uplatněním jsou tato kritéria předložena Komisi pro informaci.
6. Pro účely tohoto článku se všechny odkazy v tomto nařízení na „lety“ považují rovněž za odkazy na „železniční služby“ a odkazy na „produkty letecké dopravy“ rovněž za odkazy na „produkty železniční dopravy“.
7. Zpráva vypracovaná Komisí podle čl. 23 odst. 1 věnuje zvláštní pozornost hodnocení uplatňování tohoto článku.

▼ M1*Článek 22***▼ M2**

1. Tímto nařízením nejsou dotčeny vnitrostátní právní předpisy v oblasti bezpečnosti, veřejného pořádku a ochrany údajů na základě směrnice 95/46/ES (1)

▼ M1

2. Poživatelé práv vyplývajících z čl. 3 odst. 4 a z článků 4a, 6 a 21a se jich nemohou vzdát smluvními prostředky ani jiným způsobem.

▼ M2*Článek 23*

Nejpozději do dvou let po vstupu tohoto nařízení v platnost vypracuje Komise zprávu o jeho uplatňování, která mimo jiné vezme v úvahu hospodářský vývoj na dotčeném trhu. Tato zpráva může být doplněna návrhy na revizi tohoto nařízení.

▼ B

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

(1) Úř. věst. L 281, 23.11.1995, s. 31.

▼ M2

PŘÍLOHA I

Kritéria pro řazení v základním zobrazení pro lety ⁽¹⁾, které nabízí jednotlivé produkty letecké dopravy

1. Nepožaduje-li spotřebitel pro konkrétní transakci jiné pořadí, musí základní zobrazení řadit volby letů pro požadovaný den či požadované dny takto:
 - i) všechny přímé lety mezi danými páry měst bez mezipřistání,
 - ii) ostatní přímé lety mezi danými páry měst bez změny letadla nebo vlaku,
 - iii) návazné lety.
 2. Spotřebiteli musí být poskytnuta alespoň možnost získat na žádost chronologické řazení údajů podle času odletu nebo příletu nebo podle celkové doby trvání cesty. Nevyžádá-li si jiné zobrazení, je základní zobrazení řazeno chronologicky podle odletu pro lety uvedené v podbodu i) a podle doby trvání cesty pro lety uvedené v podbodech ii) a iii).
 3. Pokud se prodejce systému rozhodne zobrazovat pro jakýkoli pár měst informace o letových řádech nebo tarifech nezúčastněných dopravců, přičemž se tyto informace nemusí týkat všech dopravců, jsou zobrazovány přesným, nezavádějícím a mezi jednotlivými dopravci nediskriminujícím způsobem.
 4. Zjistí-li prodejce systému, že informace o počtu přímých pravidelných leteckých spojů a o totožnosti dotčených leteckých dopravců nejsou vyčerpávající, musí být tato skutečnost jasně uvedena na daném nosiči zobrazení.
 5. Jasně jsou vyznačeny jiné než pravidelné lety.
 6. Jasně jsou vyznačeny lety s mezipřistáním.
 7. Jsou-li lety zajišťovány jiným leteckým dopravcem, než který je označen identifikačním kódem dopravce, je dopravce skutečně zajišťující let jasně označen. Tento požadavek se uplatní ve všech případech s výjimkou krátkodobých ujednání *ad hoc*.
 8. Prodejce systému nevyužívá prostor na svých základních zobrazeních způsobem, který nadměrně zdůrazňuje jednu možnost konkrétní cesty nebo který zobrazuje nereálné možnosti.
 9. S výhradou bodu 10 se uplatňují tato ustanovení:
 - a) pro přímé spoje nesmí být let v základním zobrazení vyznačen více než jednou;
 - b) pro spoje s několika úseky předpokládající výměnu letadla nesmí být žádná kombinace letů vyznačena v základním zobrazení více než jednou;
 - c) lety se změnou letadla se posuzují jako návazné lety a zobrazují se jako takové, tedy s jednou řádkou pro každý údaj letadlo.

Je však nutná pouze jedna rezervace, pokud lety provozuje stejný letecký dopravce, který má stejné číslo letu, a pokud letecký dopravce požaduje pouze jeden letový kupon.
 10. 1. Mají-li zúčastnění dopravci společný podnik nebo uzavřou-li jiné ujednání, které smluvně stanoví, že dva nebo několik z nich mají různou odpovědnost za nabídku a prodej produktů letecké dopravy pro let nebo kombinaci letů, vykládá se pojem „let“ (pro přímé spoje) a „kombinace letů“ (pro spoje s více úseky) uvedený v bodě 9 tak, aby umožnil každému dotčenému dopravci, nejvýše dvěma, mít oddělené zobrazení se svým identifikačním kódem dopravce.
 2. Týká-li se to více než dvou dopravců, určí dopravce, který skutečně provozuje let, dva dopravce zmocněné k využití výjimky podle bodu 1. Nejsou-li k dispozici od dopravce skutečně zajišťujícího let informace dostačující pro zjištění totožnosti obou dopravců, kteří mají být určeni, určí dopravce bez diskriminace prodejce systému.
11. Základní zobrazení zahrnuje, je-li to možné, návazné lety provozované v rámci pravidelných spojů, které navrhuje zúčastnění dopravci a pro jejichž sestavení je potřeba minimálně devíti přestupních míst. Prodejce systému vyhoví každé žádosti zúčastněného dopravce na zařazení nepřímého spoje, jehož délka nepřesahuje 130 % vzdušné vzdálenosti mezi

⁽¹⁾ Veškeré odkazy na termín lety v této příloze se považují za odkazy v souladu s čl. 21b odst. 6.

▼ M2

dvěma letišti, ledaže to vede k vyloučení spojů s kratší celkovou dobou cesty. Není nezbytné používat přestupní místa s trasami delšími než 130 %.

▼ M2

PŘÍLOHA II

Využití distribučních možností předplatiteli

1. Předplatitel vede přesné účetnictví o všech rezervačních operacích prováděných počítačovými rezervačními systémy. Toto účetnictví obsahuje zejména čísla letu, identifikační čísla rezervace, datum cesty, čas odletu a příletu, úseky letu, příjmení a jména a iniciály cestujících a jejich adresy nebo telefonní čísla a údaje k vystavení letenky. Při rezervování nebo rušení místa dbá předplatitel, aby identifikační číslo rezervace odpovídalo sazbě uhrazené cestujícím.
2. Předplatitel záměrně neprovede dvojitou rezervaci pro téhož cestujícího. Není-li místo, které si zákazník zvolil, volné, může být cestující zařazen do pořadníku pro dotčený let (existuje-li takový pořadník) a je mu potvrzeno místo v náhradním letu.
3. Zruší-li cestující rezervaci, je předplatitel povinen toto místo ihned uvolnit.
4. Změní-li cestující itinerář cesty, dbá předplatitel, aby byly v okamžiku provádění nových rezervací zrušeny všechny přímé a související služby nabízené v souvislosti s tímto místem.
5. Je-li to možné, požaduje a zpracovává předplatitel všechny rezervace týkající se daného itineráře, jakož i všechny jeho následné změny prostřednictvím téhož počítačového rezervačního systému.
6. Předplatitel žádá od letecké společnosti místo v letadle a prodá je, pouze pokud ho o to spotřebitel požádá.
7. Předplatitel dbá, aby každá letenka byla vystavena v závislosti na stavu rezervace každého úseku letu a v souladu s příslušnými lhůtami. Předplatitel nevystaví letenku, na které by byla označena konečná rezervace a konkrétní let, aniž by byla tato rezervace potvrzena.